

Cui servea acest han pe marginea drumului? Vînătorilor de rațe sălbatice și nagîți? Era și o pompă de benzină vopsită în roșu, în timp ce pe fronton se afla o reclamă mare, albastră, la o marcă de ciocolată.

De cealaltă parte a podului, o șandrama, un adevărat coteț de iepuri, casa bătrînului Nicolas, care era pescar de anghile. La trei sute de metri se afla o fermă destul de întinsă, clădiri lungi fără etaj: proprietatea lui Groux.

...în ziua de 15 ianuarie... la ora 13 fix... la așa-numita Mulatière... licitația publică a unei cabane... treizeci de hectare de pajiști... șeptel mort și viu... echipamente agricole... mobilier, veselă...

Vînzarea se face cu plata pe loc, cu bani gheață.

De-aici începuse totul. De ani buni, viața la han era aceeași în fiecare seară. Moș Nicolas sosea întotdeauna pe jumătate beat și, înainte să se așeze în fața clondirului său, bea un păhărel la teighea. Pe urmă venea Groux de la cabana lui. Thérèse întindea un pluș roșu pe masă, aducea cărțile, jetoanele. Îl așteptau și pe vameș, ca să fie al patrulea, sau, dacă lipsea, Julia îi lua locul.

Dar în ziua de 14 ianuarie, în ajunul vînzării, la han se aflau doi clienți în plus, țărani care veneau de departe pentru licitație: unul, Borchain, de pe lîngă Angoulême; celălalt, Canut, de la Saint-Jean-d'Angély.

— O clipă! zise Maigret în momentul în care patronul voia să amestece cărțile. Borchain s-a dus la culcare înainte de ora opt, adică imediat după ce a mîncat. Cine l-a condus în camera lui?

— Eu! replică Frédéric.

— Băuse?

— Nu prea mult. Mai degrabă puțin. M-a întrebat cine era tipul care avea un aer atît de sumbru și i-am spus că era Groux, ale cărui bunuri urmau să fie vîndute. Atunci m-a întrebat cum a făcut Groux de-a pierdut bani cu niște pajiști atît de bune și...

— Lasă! bombăni Groux.

Matahala era încruntată. Nu voia să admită că nu se ocupase niciodată serios de pămîntul lui și de animale și dușmănea cerul pentru starea în care ajunsese.

— Bine! Cine i-a văzut portofelul în momentul acela?

— Toată lumea. În timp ce mîncă, îl scosese din buzunar ca să arate o fotografie a soției. Toți au văzut atunci că era plin de bancnote.

Chiar dacă nu l-am fi văzut, știam, pentru că venise cu intenția să cumpere și vînzarea fusese anunțată cu banii jos.

— Astfel că și dumneata, Canut, aveai peste o sută de mii de franci?

— O sută cincizeci de mii. Nu voiam să dau mai mult...

De cînd ajunsese acolo, Maigret, care conducea în acea perioadă Brigada mobilă din Nantes, tresărise cînd îl examinase pe Frédéric Michaux din cap pînă în picioare. Michaux, care avea în jur de patruzeci și cinci de ani, nu semăna deloc cu un hangiu de țară, cu tricoul lui de boxer și nasul turtit.

— Auzi... N-ai impresia că ne-am mai văzut undeva?

— N-are rost să pierdem timpul. Aveți dreptate, domnule comisar. Dar acum sînt în regulă...

Vagabondaj în cartierul Ternes, lovituri cauzatoare de răni, pariuri clandestine, jocuri mecanice... Pe scurt, Frédéric Michaux, hangiu la Pont-du-Grau, în colțul cel mai îndepărtat din Vandeea, era cunoscut de poliție sub numele de Fred Boxerul.

— O recunoașteți și pe Julia... Ne-ați arestat împreună acum zece ani. Dar vedeți cît de burgheză a putut să devină!

Era adevărat. Julia se îngrășase, se buhăise, umbla neîngrijită, cu părul nespălat, tîrîndu-și papucii din bucătărie în local și din local în bucătărie, nu mai amintea defel de Julia din Piața Ternes și, lucrul cel mai neașteptat, gătea cum nu se poate mai bine.

— Am luat-o pe Thérèse cu noi. A crescut la orfelinat...

Avea optsprezece ani, un trup lung și subțire, nasul ascuțit, gura ciudată și privirea obraznică.

— Trebuie să jucăm pe bune? întrebă vameșul, care se numea Gentil.

— Joacă la fel ca atunci. Dumneata, Canut, de ce nu te-ai dus la culcare?

— Urmăream partida..., murmură țăranul.

— Mai bine zis, se ținea tot timpul după mine, preciză Thérèse arțăgoasă, și mă puneam să-i promit c-o să vin în camera lui.

Maigret băgă de seamă că Fred se uita urît la țăran și că Julia îl privea pe Fred.

Bun... Erau la locurile lor... Și ploua ca în seara aceea... Camera lui Borchain se afla la parter, în fundul culoarului. Pe același culoar erau trei uși: una ducea la bucătărie, alta la scara beciului, iar pe a treia scria 100.

Maigret oftă și-și trecu mîna peste frunte, obosit. De trei zile, de cînd se afla acolo, se

simțea impregnat de mirosul casei, atmosfera parcă i se lipea de piele, îngrețoșîndu-l.

Și totuși, ce putea altceva să facă? În data de 14, cu puțin înainte de miezul nopții, în timp ce partida de cărți continua molcom, Fred simțise un miros ciudat. O strigase pe Julia, care se afla la bucătărie.

— Se arde ceva pe foc?

Se ridicase și deschisese ușa culoarului.

— Fir-ar să fie, aici duhnește a ars!

Groux venise după el, urmat de Thérèse. Mirosul se simțea din camera bărbatului care se culcase. Hangiul bătuse în ușă. Apoi deschisese, pentru că ușa nu avea broască.

Salteaua ardea mocnit, o saltea de lînă, răspîndind un miros înțepător de usuc. Pe acea saltea, Borchain, în cămașă și izmene, zăcea cu capul spart.

Hanul avea telefon. Maigret fusese anunțat la unu noaptea. La ora patru dimineața, sosea, după ce trecuse printr-un adevărat potop, cu nasul roșu și mîinile înghețate.

Portofelul lui Borchain dispăruse. Fereastra camerei era închisă. Nimeni nu putuse să vină de afară, deoarece Michaux avea un cîine cio-bănesc german care nu știa de glumă.

Nu putea să-i aresteze pe toți, cu toate că erau suspecti, cu excepția lui Canut, care nu părăsise sala hanului toată seara.

— Haideți, copii! Vă ascult, vă privesc... Faceți exact ce-ați făcut în data de 14 la aceeași oră.

Vînzarea fusese amînată. Întreaga zi de 15, oamenii au defilat prin fața casei, ale cărei uși fuseseră închise la cererea comisarului.

Acum era în 16. Maigret nu părăsise acea încăpere decît ca să se ducă să doarmă cîteva ore. La fel și ceilalți. Se săturaseră să se vadă de dimineța pînă seara, să audă repetîndu-se aceleași întrebări, să repete aceleași gesturi.

Julia gătea. Uitau de restul lumii. Trebuia să facă un efort ca să conștientizeze că alți oameni trăiau în altă parte, în orașe, și nu repetau întruna:

— Păi... Tocmai tăiasem o carte de inimă... Groux a pus jos cărțile zicînd: „N-am de ce să mai joc. Nu-mi intră o carte ca lumea... Ăsta-i norocul meu!”. Și s-a ridicat.

— Ridică-te, Groux! comandă Maigret. Fă ca atunci!

Matahala dădu din umeri.

— De cîte ori o să mă mai trimiteți la umblătoare? bombăni el. Întrebați-l pe Frédéric... Întrebați-l pe Nicolas... Nu mă duceam și în celelalte seri cel puțin de două ori? Nu? Ce credeți că fac cu cele patru-cinci sticle de vin alb pe care le beau în cursul zilei?